

אד.
3833

פרוטוקול מס. 79 / ד'

מישיבת ועדת הכספים

התקיימה ביום ד', ט"ו אדר ב', תשי"ט - 25.3.1959 בשעה 16.00

נ ו כ ח י ם

חברי הוועדה: היו"ר י. גורי
י. אפרתי
י. בדר
ש. דיין
מ. חזני
י. ספיר
י. קרגמן
י. רוקח

מוזמנים: ד"ר בטיש - מנהל משרד הבריאות,
מר דגן - מטעם משרד הבריאות

מסעם משרד האוצר { מר סורוקר
מר אלנבוגן
מר אגמון
ד"ר ברגמן

מסעם משרד החוץ { מר בן-צור
מר-גבתון

מסעם משרד הבטחון { א/מ קשתי
מרן שור

סדר-היום: תקציב משרד הבריאות לשנת 1959/60;

תקציב משרד החוץ לשנת 1959/60;

משרד הבטחון - תקציב נוסף לשנת 1958/59.

היו"ר י. גורי: אני פותח את הישיבה.

בשמע עתה את תשובותיו של ד"ר בטיש, מנהל משרד הבריאות, לשאלות חברי הוועדה.

ד"ר בטיש: אתחיל בשאלותיו של חבר-הכנסת קלמר. אינני יכול להשיב על שאלתו בדבר ועדת קנב כיוון שכל השאלה היא בטיפולו של משרד העבודה ולא משרד הבריאות. האם דו"ח קנב עשוי להביא לקימוצים בשירותי הבריאות ולמניעת כפילות? על כך אני יכול להשיב בתור חבר הוועדה ולא בתור מנהל כללי של משרד הבריאות. לפי דעתי, תכנית קנב לא תביא לקימוצים וגם לא תמנע כפילות מאחר והיא מבוססת על השירותים הקיימים ללא שינויים.

מהי העזרה שהממשלה מקבלת מקופת-חולים? כל אותם השירותים שמקיימת קופת חולים היו צריכים להינתן על-ידי גוף אחר, היינו - הממשלה. קופת חולים מנישה עזרה לקרוב ל- 1,200,000 תושבים ויש לה גם שירות אישפוז. כל הדברים הללו הם בנחינת עזרה והם מהווים חלק חשוב של תכנית הבריאות בארץ.

דרישת קופת-חולים היתה לתמיכה ב- 10% מהתקציב.
עדיין לא הגענו לסכום של 10%. העזרה היא בגבולות של 9% - 8% מהתקציב.

הקמת בתי-חולים בנגב ובאיזורי פיתוח. מספר חברי
שאלו אותה שאלה בצורות שונות, ואשיב לכולם. בנגב הולכים ומוקמים שלושה
בתי-חולים: האחד בבאר-שבע של קופת-חולים שייפתח בקרוב ויהיו בו 200
מיטות. (פ. חזני: מהי הרומת הממשלה?) כל המוסדות הציבוריים המקימים
בתי-חולים מקבלים תמיכה מתקציב הפיתוח של הממשלה. היום התמיכה מגיעה
לאף לירות למיטה. בית-החולים בבאר-שבע כבר קיבל תמיכה זו. ההשקעה
למיטה תלויה בגורמים שונים - בסטנדרט של בית-החולים, צורת הבניה וכדומה.
זוהי התמיכה שנקבעה על-ידי הממשלה, וכל המוסדות הציבוריים מקבלים אותה
תמיכה.

נוסף לכך מקימה הממשלה שתי בתי-חולים - אחד באשקלון
והשני - באילת. בית-החולים באשקלון הוא בשלב בניה. תוך 10 - 8 חדשים
יסתיים המבנה. באילת יש בית-חולים ארעי, ואנו מקווים שוך 4 - 3 חדשים
ניגש לבניית בית-חולים קבוע. התכנית באשקלון היא ל- 160 מיטה, ובשלב
הראשון יהיו בו 80 מיטה. באילת התכנית היא ל- 120 מיטות, ובשלב הראשון -
40 מיטה.

בצפון הוקמו השנה שני בתי-חולים חדשים: האחד -
בצפת בן 150 מיטות, והשני - בנהריה בן 30 מיטות נוסף על המיטות של
העירייה. התכנית היא להגיע ל- 160 מיטות. בחדרה מוקם בית-חולים
על-ידי הממשלה ו-30 המיטות הראשונה תפתחנה ב- 1.4. עד 1.4.60 נפתח
את יתר המיטות.

אם סיום התכנית, נגיע בארץ למספר המיטות הרצוי,
היינו שלוש מיטות לאף תושבים. ועדת אישפוז שנתמנתה על-ידי שר
הבריאות קבעה שיש לחתום למוצע של שלוש מיטות לאף תושבים. עם
סיומה של התכנית נגיע למוצע כזה בארץ, באם העליה לא תעלה על
50 - 60 אלף לשנה. עם השלמת המוסדות שציינת, נענה על צרכי האישפוז
בכל המקומות הללו.

פיקוח על בתי-חולים פרטיים. משרד הבריאות איננו
מפקח על המחירים של בתי-החולים הפרטיים, אבל קיים פיקוח מקצועי
על רמת השירותים וכדומה. במשרד הבריאות קיימת יחידה מיוחדת לפיקוח
על מוסדות חוץ ואנשיה מפקחים על הצד המקצועי בלבד. על המחירים אין
לנו כל שליטה; מאידך יכול כל אזרח להתקבל היום לבית-חולים מסלתי
או ציבורי ושם המחירים הם קבועים. איננו סבור שיש צורך בפיקוח
מיוחד על המחירים בבתי-החולים הפרטיים.

פיקוח על המזונות ותיאום בין משרד המסחר והתעשייה
ומשרד הבריאות. נסיונות לתיאום ישנם; אנו מנסים עד כמה שאפשר לתאם
את העבודה בינינו לבין משרד המסחר והתעשייה. איננו חושב שזו שאלה של
תיאום; זוהי שאלה של סמכויות.

חוק בריאות העם מטיל על משרד הבריאות פיקוח על
המזון בכל השמים. אולם קיים חוק לשעת חירום, אשר מטעמים כלכליים מעביר
את הפיקוח למשרד המסחר והתעשייה. החוק לשעת חירום משתק את החוקים
הקודמים כך שלמשרדנו קשה לפעול בשטח זה היום ורוב הפיקוח עבר למשרד
המסחר והתעשייה. אנו סבורים שיש להעביר את הפיקוח למעשה למשרד הבריאות.
משרד הבריאות פיתח צוות של תברואנים ומפקחים על המזון. כל עוד הסמכויות
אינן ברורות - השאלה לא תבוא על פתרונה. לפי הסכם בין שלושה שרים,
נתמנתה ועדה המורכבת מהמפקחים הכלליים של משרדי החקלאות, המסחר

ד"ר בטיש

והתעשייה והבריאות אשר עליה הוטל לדרון בשאלה ולהעביר המלצות לשרים באיזו צורה להמשיך בפיקוח בעתיד. ועדכנו זו רק החלה בפעולתה. אנו מקווים שתוך זמן קצר נוכל אולי להביא תכנית מוסכמת.

הי"ר ל. גורדי:

שאלה זו התעוררה לפני שנה ולפני שנתיים. הצגנו אותן השאלות וניתנו אותן תשובות, והוועדה הופעלה רק עכשיו.

ד"ר בטיש:

עד כה היתה ידו של הפיקוח הכלכלי על העליזונה. לאחר ביטול הפיקוח - נתעוררה השאלה בצורה אחרת.

והוחלט למנות ועדה.

שירות אספקה למחסנים - אלה תוספת אנשים העוסקים במחסנים לשעת חירום. רוב מחסני הצבא הרפואיים לשעת חירום עברו לרשות משרד הבריאות, ואנשים אלה נוספו על-מנת לטפל במחסנים אלה. עד כה הם לא הופיעו כחקן. בזמן קבלת המחסנים היו לנו הוצאות נוספות. השנה מופיעות כאן הוצאות ההחזקה בלבד.

המחסן נושא את עצמו. הוא מוכר סחורה ליחידות, והכספים עובר הסחורות נמצאים בתקציבי היחידות. הפחמן גובה את הכספים מהיחידות. יש תוספת של אחוז מסוים המכסה את ההוצאות האדמיניסטרטיביות. יש סכום סמלי המופיע לפעולות שאיננו מטילים על היחידות. בעמוד 57 של התקציב מופיעות ההכנסה בסכום של למעלה מ-2 מיליון לירות.

בשאלה שאלה מדוע יש קפיצה מסכום של 1,1 מיליון בהנהלה המרכזית לסכום של 2,5 מיליון. יש שני סעיפים מרכזיים אשר בגלל הנוחיות שבהכנת התקציב הוכנסו למעיף זה והם - 950 אלף לירות - תוספת לשכר הרופאים, ו-150 אלף לירות - תשלום רבית לממשלה עבור מחסנים אשר שייכים לאוצר. את שני הסכומים הללו יש להפחית מהסכום של 2,5 מיליון.

בשאלה שאלה מהם הגורמים המספלים באישפוז. בדבריי- ההסבר מופיעה רשימה מלאה של המוסדות הללו. באישפוז מספלים - הממשלה, קופת-חולים, עיריות, כמה מוסדות כמו המיסיון ומוסדות דתיים, "הדסה", סלב"ן. באותה רשימה יש פירוט של מספר המיטות של כל מוסד וחלוקתן.

הכנסות המשרד מסתכמות בקרוב ל-7 מיליון. התקציב לפעולה הוא 43 מיליון ל"י נטו. התקציב ברוטו עולה על 50 מיליון.

תשלומי החולים - במוסדות של משרד הבריאות יש תעריף שמתחיל מ-3 לירות למקרים סוציאליים; 4.5 לירות לקופת-חולים ולחולים פרטיים - 4.5 לירות עד -17 לירות, לפי המצב הסוציאלי של החולים.

י. ספיר:

חלקה של קופת-חולים באישפוז מגיע ל-16.5%. אחוז זה הוא בדיספרופורציה לגבי מספר המבוטחים. קופת-חולים משתמשת איפוא בשירותי האישפוז של הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים. ונשאלה השאלה; כמה בסופו של דבר עולה לקופת-חולים יום מחלה של כל החולים המבוטחים שלה המשתמשים באישפוז?

מר אלנכובגן:

קופת-חולים מוציאה בממוצע ליום אישפוז כ-10 לירות. קופות החולים האחרות מוציאות כ-5 - 4 לירות.

ד"ר בטיש:

קופת חולים מוציאה על אישפוז חבריה רק 40% מכלל הוצאות האישפוז של אותם חבריה. אלה הם החישובים של ועדת קנב.

י. ספיר:

יום מחלה עולה 10 לירות. לפי כל חוקי הביטוח, חלק מהמבוטחים, עבור חלק מהזמן - משלמים תשלום נוסף לדמי החברות. 60% מהאוכלוסיה מבוטחים בקופת-חולים, חלקם מבוטח בביטוח חלקי. יש חולים המשלמים במישרין את הוצאות האישפוז. האם אפשר לקבל את סכום מס המקביל שקופת-חולים מקבלת מאלה שאינם מבוטחים ביטוח מלא? אם אני מביא בחשבון את המס המקביל לאישפוז, אני מגיע למסקנה שקופת-חולים איננה מוציאה לאישפוז אף פרוטה אחת.

קופת חולים מוציאה כספים לאישפוז, אבל הסכום מכסה רק 40% מכלל ההוצאות.

ד"ר בטיש:

י. ספיר: איזה חלק ממס המקביל צריך להיות מחושב לאישפוז? מה תהיה התמונה אם משרד הבריאות יטול על עצמו את עניני האישפוז במדינה על אחריותו והיה מקבל אותה פרופורציה ממס מקביל שנועד לאישפוז? יש לי רושם כי במקרה כזה לא היה צורך להוסיף אפילו פרוטה לתקציב. אני מבקש שיגיבו על דברי אלה. ביקשתי מספרים בנדון.

ד"ר בטיש: אנדוק את המספרים.

באשקלון נעשה נסיון מענין של שיתוף פעולה בין כל הגורמים הפועלים באיזור. באזור אשקלון פוזשם ארבעה גורמים מעונינים: משרד הבריאות, קופת-חולים, הפדרציה הדרום-אפריקאית ועיריית אשקלון. באזור זה הקימוני מרכז בריאות אחיד בשביל כל התושבים, והוא מתנהל על-ידי ועדה המורכבת מנציגי ארבעת הגורמים. כל רשות מכניסה לקופה הכללית סכום מסוים שהוסכם עליו. הנסיון הוכתר בהצלחה. אנו נותנים שירותי בריאות כוללות לכל האוכלוסיה, פרט לאישפוז. המרכז הצליח בעבודתו, והתושבים מרוצים.

י. ספיר: מה הוכיח נסיון זה מבחינת ההוצאות?

ד"ר בטיש: זו בערך אותה ההוצאה, כי השירוף הוא יותר מקיף. תושבי אשקלון מקבלים יותר שירותים מכל תושב במקום אחר. יש שם תושבים המבוטחים בקופת-חולים הכללית, יש המבוטחים בקופות-החולים האחרות ויש תושבים שאינם מבוטחים כלל. קבענו שחלק מדמי הביטוח עוברים במישרין למרכז. 10% מהתושבים הם מבוטחי מרכז הבריאות.

י. ספיר: איזה חלק נועד למרכז הבריאות אשר מקיף את כל השירותים פרט לאישפוז?

ד"ר בטיש: 2,750 לירות ליחיד ו- 3,250 לבני משפחה. סכום זה מהאים לחישוב של קופת-חולים כמה עולה לה בממוצע מבוטח שמקבל את כל השירותים, פרט לאישפוז.

הגדלת התמיכה - עשינו חישוב של יום תרופות, לאחר ההתייקרות שחלה בתרופות לאחר העלאת שעורי ההיטלים, המכס והבלו. חישוב זה שימש יסוד לתמיכה.

י. ספיר: מדוע הסכום של הרשות המקומית נשאר אותו הסכום? אני מבקש בנדון הסדר מנציג האוצר.

ד"ר בטיש: משרד הבריאות איננו מקיים סנפאות אלא באזורי המיעוטים. לא ראינו זאת מתפקידנו להקים סנפאות לאחר שקופת-חולים והרשויות המקומיות עוסקות בכך.

חבר-הכנסת בדר שאל מהי ההוצאה הכללית לבריאות במדינה. הסכום עולה במקצת על 200 מיליון. אינני יודע אם אפשר היה לחסוך בהוצאות אם השירותים הללו היו מרוכזים בידי יד אחת. אבל הנסיון של אשקלון מוכיח שאפשר היה לתת שירותים יותר כוללים. כאשר שירותים מרוכזים - יש אפשרות של תמרון ושל קביעת סדר עדיפויות. לא תמיד יש זהות בין המוסדות ומשרד הבריאות בנוגע לסולם העדיפויות.

מחיר יום אישפוז בנתי-חולים השונים - קשה להשוות את המחירים כיוון שאין מודד אחיד. כל מוסד עושה את החישוב בצורה אחרת. המחיר הממוצע בתקציב הוא 17,800 לירות. בכך איננו כוללים הוצאות כמו - תצוליים, פנסיה וכו' בזמן שמוסדות אחרים כוללים הוצאות אלו. אנו

ד"ר בטיש -

כוללים את בית-הספר לאחיות, בו בזמן שלקופת-חולים יש מסגרת תקציבית לכך. מחיר יום אישפוז במשרד הבריאות מגיע ל- 17.800 לירות; ברשותה המקומיות - 21 לירות; בקופת-חולים - 24 - 23 לירות; ב"הדסה" - 35 לירות. סכום זה כולל את בית-החולים האוניברסיטאי.

קיימת ועדה הבודקת את המספרים, ואני מקווה שנגיע לחישוב אחיד. אם נוציא פונקציות מסוימות יסתבר לנו, שרוב בתי-החולים מוציאים אותו הסכום למיטה.

המדיניות לעתיד - זו שאלה שהממשלה תדון ותחליט עליה. לעת-עתה אין מדיניות קבועה. בונים בתי-חולים לפי הצורך. קיימת ועדת יאום המנסה עד כמה שאפשר לתאם את הדברים. אין מדיניות ברורה בנדון.

היגיינה בבתי-ספר - יש ארבעה מוסדות המספלים בכך: משרד הבריאות, קופת-חולים, הדסה ועיריית תל-אביב. אמנם בזמן האחרון החלו כמה עיריות לקבל על עצמן את העול הזה. עיריית פתח-תקווה עדיין איננה מנהלת את השירות, אבל היא נושאת ב- 75% של ההוצאות. בחיפה השירות מתנהל על-ידי משרד הבריאות, ואנו מנהלים משא ומתן להעברת הנהלת השירות לעיריית חיפה. המגמה היא להעביר את הטיפול לרשויות המקומיות ולהשאיר בידי משרד הבריאות את ההדרכה והפיקוח על העבודה. כמובן שהתמיכה תהיה שוב בהתאם לאפשרויות של הרשויות המקומיות לשאת בהוצאות. בירושלים ענין זה נתון עדיין בידי "הדסה". העירייה נשאלה אם היא מוכנה להעביר את השירותים למוסדות עירוניים.

מהו מספר חולי-הנפש שנמצא מחוץ לכותלי בתי-החולים והמוסדות? אנו מעריכים שיש כ- 600 - 1,000 חולים כאלה. נכון שבתכנית הפיתוח מופיע סכום של 100 אלף לירות. התכנית לטיפול בחולי-נפש היא משותפת למשרד הבריאות ולמלב"ן. אם ירדת אחוז חולי השחפת, המגמה היא להשתמש בכספים אלה לטיפול בחולי-נפש. יש הסכמים לפיהם על מלב"ן להשקיע סכומים ניכרים לפיתוח תכנית לבריאות הנפש. הסכומים בתקציב מהווים חלק של השתתפות בקופה המשותפת של מלב"ן ומשרד הבריאות. הפיתוח ילך ויגבר לאחר שהצלחנו לגייס את מלב"ן לשירות זה. נוסף לכך יש לראות את ההגדלה הניכרת בתקציב הרגיל, תקציב ההחזקה לחולי-נפש.

שירות רפואי לעובדי המדינה - היתה בנדון תכנית שלא אושרה על-ידי הממשלה. רוב עובדי המדינה הם חברי קופת-חולים. יתכן שאין צורך בשירות מיוחד.

מספר הרופאים שנוספו בשנת 1958 - בשנת 1957/58 נוספו 530 רופאים, מהם 440 מפולניה, והשאר בעיקר בוגרי בית-הספר לרפואה בירושלים. אני שמח להודיע שכמעט כל הרופאים נקלטו יפה. היו רק בודדים שלא יכלו להיקלט, מומחים במקצועות מיוחדים שעבורם אנו מחפשים עדיין אפשרויות קליטה. אם העליה ממזרח אירופה תימשך ותביא עמה מספר נוסף של רופאים - יהיה קשה לקלוט אותם. רק מספר קטן של רופאים מהעליה הפולנית הלכו לכפר ולספר.

בעיית רופאים שפר איננה קיימת במובן מספרי. הבעיה קיימת לגבי נקודות קטנות שאין אפשרות להחזיק בהם רופא מיוחד. השיטה היא לקיים רופא למספר נקודות קטנות, ואין מחסור ברופאים בגדר שיטה זו. היום יש דרישה שיהיה רופא בכל נקודה, קטנה כגדולה, אפילו אם אין באותה נקודה מספר מתאים של נפשות שיצדיק החזקת והעסקת רופא. זוהי בעיה תקציבית. הועלתה תכנית על-ידי הסוכנות לתת לרופא בנקודה קטנה גם משק עזר. למעשה אין מחסור ברופאים במספר ובכפר, וגם שירות החובה שהוטל על בוגרי בית-הספר לרפואה יבוטל.

ד"ר נטיש -

פיקוח על מחירי הרפואות ויוקר הרפואות: ההתייחסות
במחירי הרפואות נובעת מהיטלי המכס והבלו. בכל אופן, יש לנו יחידה המפקחת
על המחירים.

מצב התזונה - בזמן האחרון נתגלו מקרים של תזונה
לקויה, בעיקר אצל נשים הרות. הדבר נובע בעיקר מהרגלי תזונה לא נכונים.
לאחר ההתייחסות במחירי החלב מורגשה ירידה מסוימת בצריכת חלב. אנו מנהלים
כנדון משא ומתן עם משרד המסחר והתעשייה. אנו דורשים שיווק של חלב רזה זול
יותר.

היחידה במספר המיטות לחולי ריאה נובע מהשיפור
שחל במצב המחלה על-ידי טיפולים חדשים, זמן מהרצבת השיירות של הרפואה
המונעת. מדי שנה בשנה הולך וקטן מספר המיטות, אולם ההוצאה לרפואה מונעת
הולכת וגדלה. עברנו כאן משיטה של איפוז לטיפול אמבולטורי. הצלחנו
לחסוך במספר המיטות על-ידי הוצאת חולים מבתי-החולים תוך פרק זמן קצר
ועל-ידי טהן שיקום מתאים. אנו משהמשים בהקטנה זו כדי להגדיל את מספר
המיטות לחולי-נפש.

פיקוח על ביקורי רופאים ותורנויות לילה - הפיקוח
הוא משותף לנו ולהסתדרות הרופאים. יש משום הגזמה בהודעות בעתונות. אינני
אומר שלא היו מקרים חמורים, והללו באו על עונשם.

תלונות על בית-החולים כפוריה - התלונות הללו
החלו עוד לפני הקמתו של בית-החולים. אנו בודקים כל תלונה ובדרך כלל
מתברר לנו, שאלה דברים העלולים לקרות בכל בית-חולים. האוכלוסיה התנגדה
להקמת בית-חולים זה מסיבות שונות וקשה לה להשלים עם קיומו. לבית-חולים
זה יש מחלקות מקצועיות רבות והוא פהר במידה רבה את שאלת המחסור ברופאים
מקצועיים באזור. בהגוי בשיטה לפיה הרופאים המקצועיים שלנו עומדים לרשות
קופת-חולים. יש שם מחלקת עיניים, ובחודש אפריל נפתח את המחלקה לילודות
וגינוקולוגיה. הרמה המקצועית של בית-החולים היא טובה ואיננה נופלת
מרמתם של בתי-החולים הממשלתיים האחרים. נכון שבית-החולים מרוחק מהעיר.
המרחק הוא 12 ק"מ ממרכז טבריה. אנו עושים מאמצים מיוחדים בבית-החולים
כפוריה כדי למנוע את הגישה הזו, אבל תלונות ישנן. בבית-החולים כפוריה
עולה יום מחלה יותר מאשר בכל בית-חולים אחר. איננו יכולים לשנות את
הגישה. אנו מקווים שבמרוצת הזמן ישתנה יחסה של האוכלוסיה לבית-החולים.
בבית-חולים בצפת התנאים יותר קשים, ובכל-זאת האוכלוסיה מרוצה.

רמת בתי-החולים הפרטיים לחולי-נפש משתפרת. מנינו
יחידה מיוחדת בת ארבעה אנשים, הכוללת אדמיניסטרטור, פסיכיאטר ורופאים,
אשר בודקים את המצב בבתי-החולים. כתוצאה מבדיקה זו סגרנו שלושה בתי-
חולים שלא הגיעו לרמה המינימלית.

מר סורוקר:
לשאלתו של חבר-הכנסת ספיר עלי להשיב, שהחכום
שנקבע כאן הוא יותר גדול מכפי שהוגש על-ידנו
עקב ביטול הפטור. הרשויות המקומיות לא שילמו מכס, וכל החשבונות שלהן
הוחזרו בשלימותם.

מר אלנבונן:
אשתקד הגישו הרשויות המקומיות להחזרת הסכומים
המגיעים להם עקב ביטול הפטור. הסכום הוחזר להם
לפי קבלות.

י. ספיר:
אני מבקש לקבל הסבר בישיבת סחר בירושלים.
בסעיף "תמיכות כלליות" יש החזרת סכומים.
לקופת-חולים הסכום גדל, ואילו למרפאות של רשויות מקומיות נשאר אותו הסכום.
הסעיף מעורר איפוא מחשבה ויש צורך בהסבר.

מר סורוקר:
אבודק את המספרים ואתן תשובה. אני מצהיר שהמדיניות
היא של שוויון בין כל המוסדות.

תקציב משרד החוץ

מ. חזני:

רצוני להציג שאלה כללית לנציגי האוצר בענין ביטול הפטור. אני מבין שהשנה הראשונה בה בוטל הפטור היתה שנה מעבר והיה צורך להוסיף סכומים למטרה זו. סעיף זה מופיע גם השנה בתקציבי המשרדים השונים. לא הספקתי לרכז את הסכומים בכל המשרדים, אבל רצוני לדעת מה נתן ביטול הפטור בסופו של דבר.

מדוע יש במשרד החוץ ארבעה סגני מנהלים כלליים? מה ההגיון האדמיניסטרטיבי של החלוקה הגיאוגרפית במבנה משרד החוץ?

אני מבקש הסבר לגבי הסעיף "עובדים מחליפים" שיש בו תוספת של 10 אלפים לירות. סעיף דומה אינו מופיע במשרדים אחרים.

בסעיף "קשרי תרבות ומחקר" יש הקטנה ניכרת. אני מבקש הסבר בנדון.

לאחר מבצע סיני דרש משרד החוץ תקציב למבצע מיוחד של הסברה, שהוא לא יכולה היה לבצעה במסגרת הפעולה הרגילה של הזרועות השונות של משרד החוץ. מה תפקידו של משרד החוץ? האם אין תפקידו העיקרי קשרים קשרים והסברה? בינתיים חלפו שנתיים וסעיף זה גדל. דומני שנשאלת השאלה: מדוע יש צורך במנבנון מיוחד להסברה?

מהו היחס בין העובדים הישראליים והמקומיים בנציגויות השונות?

נספח תרבות - האם אינכם סבורים שהגיעה השעה כי נושאי תפקידים אלה יהיו אנשים המעורים בתרבות ישראל היודעים לקשור קשרים תרבותיים יהודיים עם יהודי התפוצות? נספח תרבותי של מדינת ישראל איננו יכול להיות בקי רק בתרבות הצרפתית; הקשרים שלו אינם רק עם המדינה בה הוא משרת אלא עם היהודים היושבים באותה ארץ. נספח תרבותי צריך להיות יהודי תלמיד חכם. הוא הדין בנוגע למכונים לתרבות ישראל - מה תוכנם. האם המכון יכול לייצג תרבות ישראל מקורית?

בסעיף הלשכה לעניינים מיוחדים יש הקטנה, ולעומת זאת יש הגדלה בסכום יוהר גדול בסעיף פעולות מיוחדות. האם שני סעיפים אלה באים לידי ביטוי באותו סעיף של דוח מבקר המדינה על מערכת הבטחון, או אלה סכומים נוספים?

י. ספיר: האם שני סעיפים אלה שהזכיר חבר-הכנסת חזני עומדים לרשות אותה רשות, או האם סכומים אלה מופיעים בתקציב זה ולמעשה שליט עליהם משהו אחר ולא משרד החוץ?

אנו עומדים בפני חילופי נציגים ותמורות בשגרירויות שלנו. יש לי הרושם שמערך הכוחות שלנו בנציגויות השונות, לאור החליפות והתמורות, לא יעמוד על אותה רמה. כוח האדם ממנו שואב משרד החוץ את האנשים איננו יכול לספק את אותם הכוחות שאולי יהיו זקוקים להם בתקופה הקרובה ערכן ופעולותיהן של הנציגויות השונות נקבעים לפי החומר האנושי יותר מאשר לפי התקציב. אם המבחר שיעמוד לרשות משרד החוץ והממשלה לא יורחב בשטח זה - אני חושש שהדבר יעמיד את הנציגויות שלנו על רמה שאיננה הולמת את תפקידיהן.

אני אומר מתוך ידיעה ושמועה, שבדרגות היוהר נמוכות במקומות השונים, החומר האנושי איננו מתאים לתפקיד בהרבה מאד מקרים. היה רצוי איפוא שנקבל תמונה מי הם האנשים מהדרג השני בנציגויות שלנו.

בתקציב מופיע סעיף - השקעות שונות בנציגויות. שמעתי על חופעות מאד בלוי רצויות. הנציגויות שלנו פונות לקהילות היהודיות בבקשה להקציב סכומים כדי להקים או לשפר את המבנים של הנציגויות. אם תהליך זה נמשך, האין משרד החוץ חושב שיש להפסיקו?

בתקציב מופיע סעיף "לשכה כלכלית". אני מניח שלשכה
דומה קיימת במשרד המסחר והתעשייה. מדוע קטן הסכום

ש. דיין:

בסעיף זה?

גם בסעיף של קשרי תרבות ומחקר יש הקטנה. נוכחתי
לדעת שבלונדון אין אדם מיוחד שעוסק בעניני תרבות בשגרירות שלנו.

אשר למשכורתם של עובדי חוץ - יש ריבון שמשכורת
זו גדולה בהרבה מזו של העובדים בארץ. האם יש לריבון זה אחיזה במציאות?

מה הפעולות הנעשות במסגרת הסיוע הטכני לארצות בחלונות?

מהן הוצאות משרד החוץ במטבע חוץ ובמטבע מקומי? מהו
שער הדולר?

י. רוקח:

כמה סגני מנהלים יש במשרד החוץ?

מה פירושה של שני הסעיפים "חברות באו"ם" ו"עצרת או"ם" -

שכר עובדים?"

איזה עתוננים שולחים לנציגויות שלנו בחו"ל?
מדוע לא שולחים את כל העתונות הישראלית. (מר נבתון: הוצאות המשלוח
בדאר אוויר הן גבוהות.)

אני מבקש הסבר לסעיף "החלפת עובדים".

מדוע אתם מרחיבים כל-כך את רשת הנציגויות שלנו?

י. ברב:

מר בן-צור: למשרד החוץ יש ארבעה סגני מנהלים - שנים מסוינים על
ענינים פוליטיים, לפי חלוקה גיאוגרפית, אחד מסונה
על עניני מינהלה וכספים ואחד על ענינים קונסולריים. מספר סגני המנהלים
וחלוקת תפקידים נובעים מהמבנה המיוחד של משרד החוץ, לאור הנסיון שנרכש
בשש זה במשך שנות קיום המשרד.

עובדים מחליפים - עובד המתמנה לתפקיד בחו"ל מקבל
הדרכה מהאימה במשך פרק זמן מסוים. עליו לעבוד במחלקות השונות לפני צאתו
לתפקידו בחו"ל. לתפקידו הקודם מתמנה עובד אחר, ובמשך פרק זמן זה נוצרת
סעין כפילות.

קשרי תרבות - זוהי חלוקה טכנית. תקציב המדור הכיל
גם סכומים לצרכי הסברה. הסכומים שהיו סיועדים להסברה בארץ במסגרת המדור
הזה הועברו לסעיף הכולל של הסברה.

מבצע הסברה - נכון שנעשה מבצע הסברה לאור מאורע
מסוים והיה צורך להגדיל את מנגנון ההסברה של המשרד. לאחר מכן נתברר
שאינן מבוסס אלא לקיים מנגנון זה כמנגנון קבוע. חמיד מתגלים ענינים
התובעים הסבר אגב, רצוני לציין שמנגנון זה חייבים לראותו כמנגנון
חשוב ביותר בשביל המגביר והכוונדס.

היחס המספרי בין עובדים מקומיים וישראלים
בנציגויות. אנו שולחים לתפקידים דיפלומטיים והסברתיים וכן לתפקידים
אחרים עובדים ישראלים. מאידך, לתפקידים טכניים אנו משתדלים להעסיק
עובדים מקומיים כיוון שהחזקתם זולה מזו של הישראלים. לגבי אזרחים
ישראלים מקומיים - קבעה שרת החוץ כללי לפיו אנו יכולים להעסיקם כעובדים
מקומיים במשך תקופה של שלוש שנים. המחשבה היתה להעסיק בעיקר מטודנטים
ישראלים, והתקופה של שלוש שנים בקבעה כדי למנוע שהעסקת אזרחי ישראל
תשמש גורם מסייע לירידה.

מר בן-צור

מכונים להרבות ונספחים הרבותיים - המשרד משהדל במשך כל השנים לפלא אחר הרנאים שהציג כאן חבר-הכנסת חזני. משרד החוץ שולח לתפקיד זה נספחי ררבוה שהם נהחלט מעורים ביהודיה ובערכיה.

החומר האנוש העומד לרשות משרד החוץ לפילוי הפקידים בחו"ל - הערכת אנשים היא רילטיבית וסוביקטיבית. אם מוחר להסתמך על דעת אנשים אחר באים במגע - הרי אין לנו מה להתבייש בחומר האנושי הנשלח מארץ לנציגויות. אני מוסמך לומר כאן בשם שרת החוץ, שאם יש תלונות והן תובאנה לידיעת שר החוץ - היא תחקור אותן.

אשר למגביות - בעבר היו מקרים שקהילות יהודיות מסוימות החליטו להקים מבנים בשביל הנציגויות. הדרישה לכך באה בכל מקרה מהקילה ולא מהנציגות. אנו בדרך כלל מסתפקים בדירה שכורה, אבל קהילות שונות, בעיקר באמריקה הלטינית, רצו להקים מבנים לנציגויות. איי מעיז לחלוק על האינפורמציה, שהנציגויות הישראליות ערכו מגביות כדי לגייס כספים להקמת מבנים או לשיפור הציוד. שרת החוץ תהיה בוודאי מוכנה לבדוק כל תלונה בנדון.

הלשכה הכלכלית שתקציבה הוא 60 אלף לירות עומקת בקיום קשרים כלכליים עם הארצות השונות. ההקטנה נובעה מצמצום המנגנון שעשינו במחלקה זו.

אין לנו נספח תרבותי בלונדון. אין נספחים תרבותיים בהרבה מרכזים חשובים. מספר העובדים ברוב הנציגויות קטן מהמספר הדרוש, לא רק בשטח התרבותי אלא גם בשטח הפוליטי או ההסברתי. יכולנו להרחיב את העבודה אילו קיבלנו תקציב סחאים. במסגרת התקציב הנוכחי אין אפשרות להוסיף נספח תרבותי בלונדון.

גובה המשכורות בחו"ל - המשכורות יותר גבוהות מאשר בארץ. אנו חייבים להתאים את גובה המשכורת לרמת החיים של הארצות השונות. המשכורות שאנו משלמים הן נמוכות יותר מהמשכורת הנמוכה ביותר המשתלמת על-ידי שירות חוץ אחר. המשכורות בחו"ל נקבעות על-ידי ועדה בינמשרדית.

סיוע שכני: אנו חייבים לקבל לא רק מארגונים וסוכנויות של האו"ם סיוע אלא גם להשתתף בהקציב הכולל של האו"ם. ההשתפות שנקבעה על-ידי האו"ם היא 100 אלף לירות.

מדוע איננו מסתפקים בפחות נציגויות? זוהי שאלה של מדיניות. אנו במשרד סבורים - ואנו נתמכים בסברה זו על-ידי הממשלה - שעלינו להיות מיוצגים במספר מכסימלי של ארצות. ברומא יש לנו שגריר הנעזר בשלושה עובדים דיפלומטיים ואילו לערבים יש 86 דיפלומטיים. מצבנו בזירה הבינלאומית איננה מרשה הקטנה מספר הנציגויות שלנו. אני סבור שחובתנו להגדיל את מספרן.

60% מתקציבו של משרד החוץ מוצא במטבע חוץ.

אנו חברים בארגון האו"ם ומשלמים דמי חברות. סעיף "עצרת או"ם" - כולל הוצאות השתתפותנו בעצרת השנתית. הסעיף מורכב מהוצאות נסיעה ואש"ל שמשלמים לחברי המשלחת.

עתונות - לכל נציגות יש תקציב קטן למדי בשביל עתונות. מכספי סעיף זה חייבת הנציגות לקנות את עתונות הארץ ואת העתונות הזרה. בנקודה זו אנו סומכים על הנציגויות ושולחים להם את העתונים שהם זקוקים להם. אנו מכינים במשרד תמצית של כל העתונים, בעיקר עתונות האופוזיציה, ומעבירים את התמצית הזו בדאר אוויר לכל הנציגויות שלנו.

החלפת עובדים, החזרת עובדים ושיגור עובדים אחרים
במקומות כרוכים בהוצאות גדולות למדי.

י. בדר: לאחר הפגרא אגני מבקש לקיים דיון על משרד החנוץ.

תקציב משרד הבטחון (תקציב נוסף לשנת 1958/59) - חלוקה

השינויים בתקציב משרד הבטחון - א ו ש ר

העברות סמעיף לסעיף בתקציב משרד הבטחון - א ו ש ר

פירוט חלוקת הרזרבה המיוחדת לשנת 1958/59 (תקציב ההתייקרות)

מר סרוקר: בעת הדיון על התקציב הנוסף נשאלנו על הסכומים

שהוקצבו למוסדות ההשכלה הגבוהה. בתקציב משרד

החינוך והתרבות יש סכום של 1,5 מיליון לירות לאוניברסיטה והטכניון.

הענקות להוזלת מצרכים - זו הסובסידיה לקואופרטיבית לחכורה.

חלוקת הרזרבה המיוחדת לשנת 1958/59 - א ו ש ר ה

(הישיבה ננעלה בשעה 19.00)